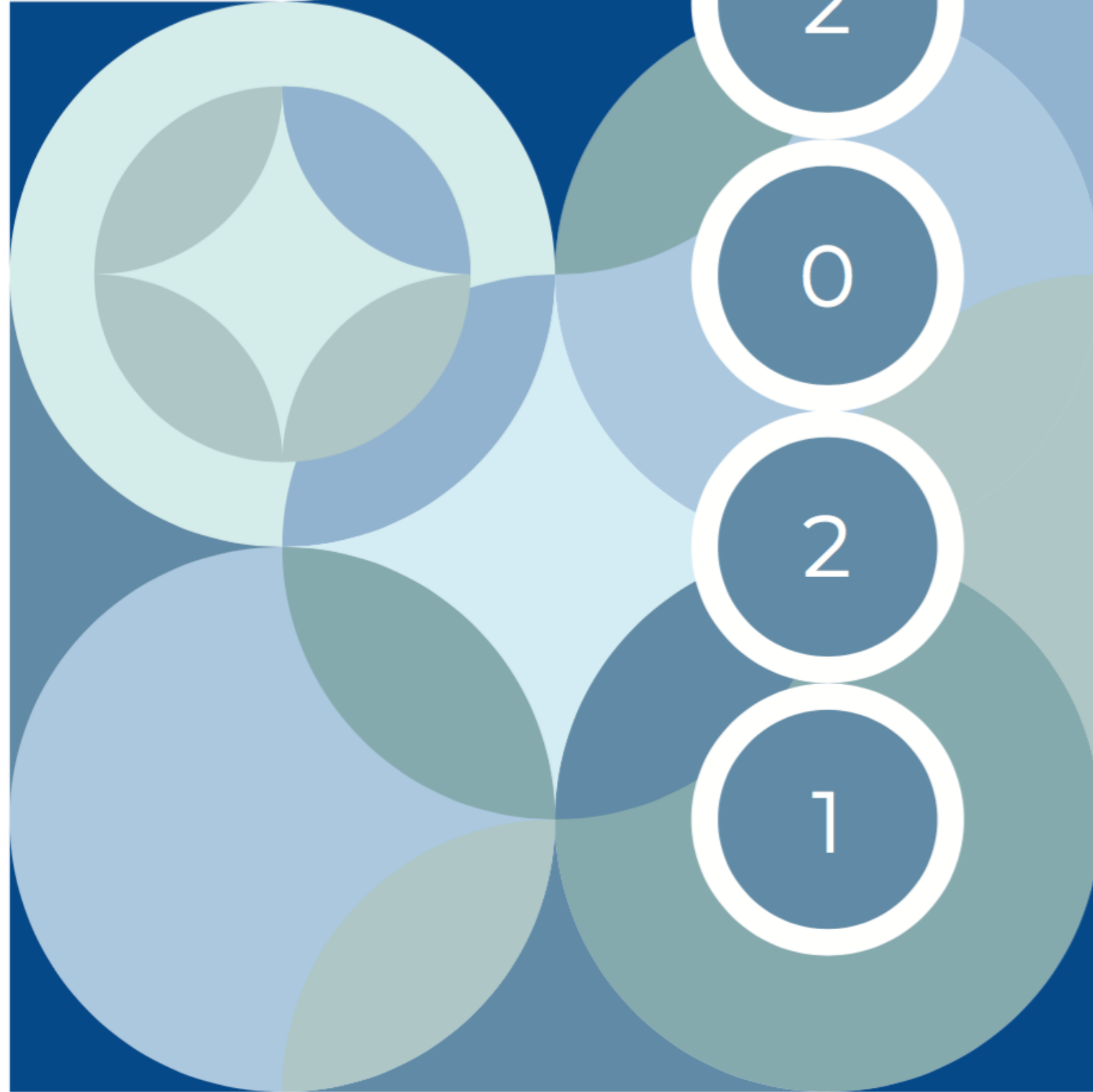

TUSİAD

**Avrupa
Yeşil Mutabakatı
Döngüsel Ekonomi
Eylem Planı
Türk İş Dünyasına
Neler Getirecek?**

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI DÖNGÜSEL EKONOMİ EYLEM PLANI TÜRK İŞ DÜNYASINA NELER GETİRECEK?

Dilek Emil

DOĞANIN DÜZENİ
DÖNGÜSEL BİR MODEL

DÖNGÜSEL EKONOMİ

PROJENİN AMACI

- AB Döngüsel Ekonomi Aksiyon Planı'nın derin analizi
- AB sanayisinin döngüsel ekonomi perspektifinden ileriye yönelik yol haritasının anlaşılması
- Sürdürülebilir ürün, hizmet ve iş modelleri için geliştirilmesi planlanan düzenlemelerin incelenmesi, sektörlerle etkileşiminin belirlenmesi
- Yapılacak AB düzenlemelerinin ulusal mevzuattaki karşılıklarının tespit edilmesi
- Türk mevzuatında yapılması gerekecek olan değişikliklere ilişkin öneriler geliştirilmesi

KISA BİR BAKIŞ

AB Yeşil Mutabakatı

AB Döngüsel Ekonomi
Eylem Planı'nın AB Yeşil
Mutabakatı'ndaki önemi

AB Döngüsel Ekonomi
Eylem Planı'nın amaçları

Döngüsel Ekonomi
Eylem Planı Uygulamaları
Hızlı Referans Listesi

AB Döngüsel Ekonomi
Eylem Planı ile
ilişkilendirilmiş AB
düzenlemeleri strateji
belgeleri ve raporlar

DÖNGÜSEL EKONOMİ EYLEM PLANI'NIN BÜTÜNLEŞİK YAPISI

- 36 adet
- AB düzenlemesi
- Strateji belgeleri
- Raporlar
- Tematik alan yaklaşımları

DÖNGÜSEL EKONOMİ EYLEM PLANI'NIN AMAÇLARI

- AB'de sürdürülebilir ürün formunun yaratılması
- Tüketicinin ve kamu alıcısının güçlenmesi
- Döngüsellik potansiyelinin daha fazla olduğu kaynak kullanımı yoğun sektörlerle odaklanılması
- Atık azaltımı
- Döngüsellüğün insanlar, şehirler ve bölgeler için işler bir sistem olması
- Döngüsel ekonomiye dair küresel çabalara liderlik edilmesi

DÖNGÜSEL EKONOMİ EYLEM PLANI (CEAP) UYGULAMALARI HIZLI REFERANS LİSTESİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRÜN POLİTİKASI ÇERÇEVESİ	
Sürdürülebilir ürün politikası girişimi için mevzuat önerisi	2021
Yeşil geçiş sürecinde tüketicilerin güçlenmesi için mevzuat önerisi	2021
Yeni bir "onarım hakkı" sistemi için mevzuat önerileri ve mevzuat dışı önlemler	2021
"Yeşil beyanlar"ın doğrulanması için mevzuat önerisi	2021
Sektörel mevzuatlarda Zorunlu Kamu Yeşil Tedarik (GPP) kriterlerinin ve hedeflerinin belirlenmesi ve zorunlu GPP raporlamasına aşamalı geçiş	2021 itibari ile
Mevcut En İyi Teknikler referans belgeleri (BREFs) kapsamında döngüsel ekonomi uygulamalarının entegrasyonu ve Endüstriyel Emisyonlar Direktifinin gözden geçirilmesi.	2021 itibari ile
Endüstri öncülüğünde endüstriyel simbiyoz raporlama ve sertifikasyon sisteminin başlatılması	2022

DAHA AZ ATIK, DAHA FAZLA DEĞER	
Belirlenmiş materyal/ürün gruplarında atık azaltım hedefleri ve atığın önlenmesi konusunda diğer önlemler	2022
Atığın ayrı toplanabilmesi ve ayrı toplamayı mümkün kılan etiketleme için AB genelinde uyumlu bir model	2022
Geri dönüştürülmüş malzeme ve bunlardan yapılmış ürünlerde kaygı yaratan zararlı maddelerin izlenmesi ve en aza indirilmesi konusunda metodolojiler	2021
Zararlı maddelerin varlığına ilişkin uyumlandırılmış bilgi sistemi	2021
AB çapında nihai atık ve yan ürün kriterlerinin geliştirilmesinin kapsamının belirlenmesi	2021
Atık sevkiyatlarına ilişkin kuralların gözden geçirilmesi	2021

KİLİT ÜRÜNLERİN DEĞER ZİNCİRİ	
Döngüsel Elektronik Girişimi, ortak şarj cihazı çözümleri ve eski cihazların iadesi için ödül sistemleri	2021/2021
Bazı tehlikeli maddelerin elektrikli ve elektronik cihazlarda kullanımının kısıtlanmasına ilişkin Direktifin gözden geçirilmesi ve "Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması (REACH)" ve Eko-dizayn şartları ile ilişkisinin ortaya konmasına dair rehberlik	2021
Piller için yeni bir düzenleyici mevzuat önerisi	2020
Hurda araçlara ilişkin kuralların gözden geçirilmesi	2021
Atık yağların uygun şekilde işlenmesine ilişkin kuralların gözden geçirilmesi	2022
Aşırı ambalajlamanın ve ambalaj atığının azaltılması için temel ambalaj gerekliliklerinin gözden geçirilmesi	2021
Ambalaj, inşaat malzemeleri ve taşıtlar gibi kilit ürünlerde zorunlu geri dönüştürülmüş plastik kullanımı oranı ve plastik atıkların azaltılması konusunda düzenlemeler	2021/2022
Kasıtlı olarak eklenen mikroplastiklerin kısıtlanması ve mikroplastiklerin kasıtsız salınımına ilişkin önlemler	2021
Biyo bazlı, biyolojik olarak parçalanabilen veya kompostlanabilir plastikler konusunda politika çerçevesi	2021
AB Tekstil Stratejisi	2021
Sürdürülebilir Çevrenin oluşturulması Stratejisi	2021
Gıda hizmetlerinde tek kullanımlık ambalajların ikame edilmesi ve tekrar kullanabilirli sofra ürünleri ile çatal bıçaklar konusunda inisiyatifler	2021

BİRBİRİ İLE KESİŞEN EYLEMLER	
Ulusal düzeyde ve AB'de dōngūsel ekonomi ile iklim deēiēikliēine adaptasyon ve uyum arasında sinerji yakalamak iēin ōlēūm, modelleme ve politika araēlarının iyileētirilmesi	2020 itibari ile
Karbonsuzlaētırmanın sertifikalandırılması konusunda regūlasyon	2023
ēevre ve enerji konularında devlet yardımı kılavuzları yenilenirken dōngūsel ekonomi hedeflerinin kılavuzlarda yerini bulması	2021
Finansal olmayan raporlama kuralları, sūrdūrūlebilir kurumsal yōnetim, ēevre muhasebesi giriēimleri ēerēevesinde dōngūsel ekonomi amaēlarına ulaēmak	2021/2021

BŖLGELER, ŖEHİRLER VE İNSANLAR İēİN İēLER BİR DŖNGŖSEL EKONOMİ OLUēTURMAK	
Yetkinlik Ajansı ve uygulamaya geēecek olan Sosyal Ekonomi Eylem Planı, Yetkinlik Paktı ve Avrupa Sosyal Formu Plus aracılıēı ile dōngūsel ekonomiye geēiēi desteklemek	2020 itibari ile
Uyum politikası fonları, Adil Geēiē Mekanizma ve kentsel giriēimler aracılıēı ile dōngūsel ekonomiye geēiēi desteklemek	2020 itibari ile

KÜRESEL DÜZEYDE ÖNCÜ ÇABALAR	
Küresel Plastik Anlaşması için liderlik çabaları	2020 itibari ile
Küresel Döngüsel Ekonomi İttifakı'nın kurulmasını önermek ve doğal kaynakların yönetimi konusunda uluslararası anlaşma görüşmelerine başlatmak	2021 itibari ile
AB dış politika finansman araçları, serbest ticaret, ikili/bögesel/çok taraflı süreçler ile anlaşmalar aracılığı ile döngüsel ekonomi amaçlarına ulaşmak	2020 itibari ile

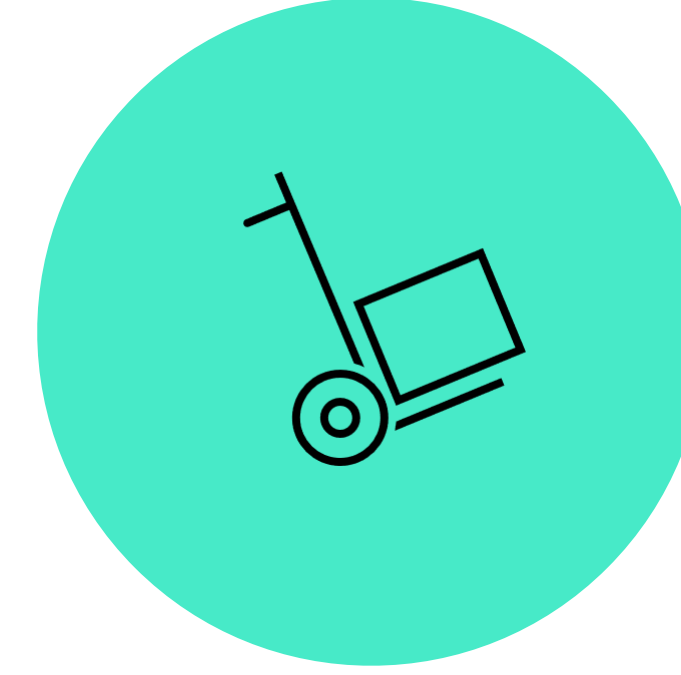
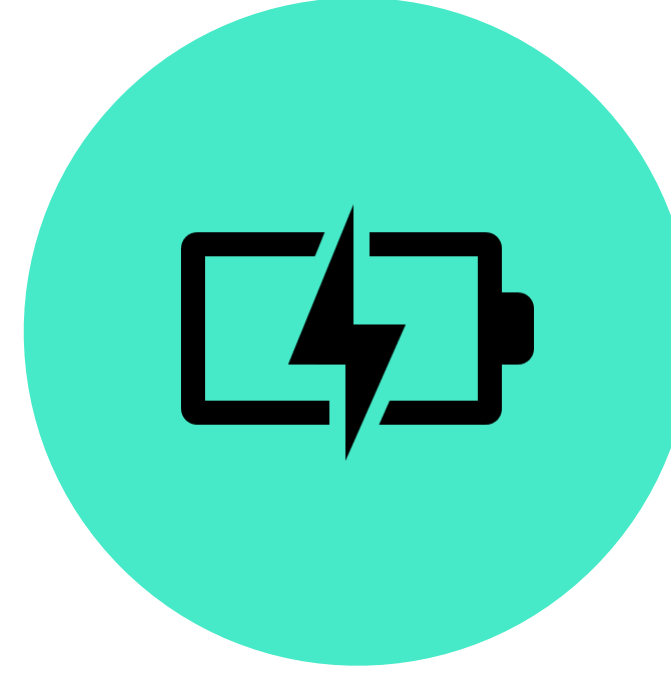

İLERLEMENİN İZLENMESİ	
Yeni politik önceliklerini ve kaynak kullanımında tüketim ve materyallerin ayak izini içerecek şekilde Döngüsel Ekonomi İzleme Çerçevesinin güncellenmesi	2021

DÖNGÜSELLİK POTANSİYELİ YÜKSEK KRİTİK DEĞER ZİNCİRLERİ

- Piller ve akümülatörler
- Ambalaj ve plastik
- Elektrikli ve elektronik eşyalar
- Tekstil
- İnşaat ve binalar
- Gıda su ve besin maddeleri

PİLLER VE AKÜMÜLATÖRLER

- Neden önemli?
- 2030'a kadar pil ve pil yapımında kullanılan hammaddelere olan talep
- Pillerin sektörlerle ilgisi
- Sürdürülebilir ve rekabetçi pil üretimi

DÖNGÜSEL EKONOMİ EYLEM PLANI PİL TAKVİMİ

KARBON AYAK İZİ	
Şarj edilebilir endüstriyel ve elektrikli araç pilleri için karbon ayak izi	1 Temmuz 2024
Karbon yoğunluk performans bilgisi	1 Ocak 2026
Maksimum karbon ayak izi miktarına uyum	1 Temmuz 2027
GERİ KAZANILMIŞ İÇERİK	
Kobalt, kurşun, nikel, lityum geri kazanımı hesaplanması ve doğrulanması metodolojisi	31 Aralık 2025
Geri kazanılmış içerik belgesi (Kobalt %12, kurşun %85, lityum %4, nikel %4)	1 Ocak 2030
Geri kazanılmış içerik belgesi (Kobalt %20, kurşun %85, lityum %10, nikel %12)	1 Ocak 2035
TAŞINABİLİR PİL ATIK TOPLAMA HEDEFİ	
%45	Mevcut
%64	31 Aralık 2025
%70	31 Aralık 2030
ELEKTRONİK DEĞİŞİM SİSTEMİ	
Pil bilgi sistemi	1 Ocak 2026

ETİKETLEME	
Pil pasaportu bilgisinin etikette yer alması (2 kWh'den yüksek kapasiteli endüstriyel ve elektrikli araç pilleri için)	10 Ocak 2026
Yeni etiketleme kuralları	1 Ocak 2027
Taşınabilir pillerin elektrokimya performansı ve dayanıklılık uyumu	1 Ocak 2027
ÜRÜN UYGUNLUĞU	
Pil uygunluk belgesi	1 Ocak 2023
Şarj edilemeyen pillerin piyasadan kaldırılması	31 Aralık 2030
QR KOD	
Etiket içeriği	1 Ocak 2027
Kullanım süresi	1 Ocak 2027
Ayrı toplama sembolü	1 Ocak 2023
Cd ve Pb sembolü (Kadmiyum>%0.002, Kurşun> %0.004)	1 Ocak 2023
Elektrikli araç ve endüstriyel piller için raporlama	Pil regülasyonunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 12 ay

TÜRKİYE'DE PİLLER VE AKÜMÜLATÖRLERDE MEVCUT DURUM

4703 Sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun (RG 11.07.2001-24459)

Çevre Kanunu (RG 11.08.1983-18132)

Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği (RG 31.08.2004-25569)

Atık Yönetimi Yönetmeliği (RG 02.04.2015-29314)

Sıfır Atık Yönetmeliği (RG 12.07.2019-30829)

Ceri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik (RG 31.12.2019-30995 ve ilgili tebliğ ve genelgeler)

Akümülatör Depozito Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar Genelgesi (29.06.2020-274427 sayılı olur)

AMBALAJ VE PLASTİK

2021 yılında AB'nin Ambalaj ve Ambalaj Atığı Direktifi'nde yapacağı değişikliklerin kapsamı

Ambalaj atığı azaltma önlemleri ve hedefleri

E-ticaret sektörü de dahil olmak üzere aşırı ambalajlamaya son verilmesi

Geri dönüştürülebilirliğin geliştirilmesi (Modern ayırma makinalarının kullanılması, yaşam döngüsü boyunca daha iyi bir ekotasarım ile toplanan, ayrılan ve geri dönüştürülen ambalaj atık miktarının artırılması, hafif ambalaj için geri dönüştürülebilirlik ilkesinden vazgeçilmemesi, geri dönüştürülebilir ambalaj tanımının netleşmesi)

Kompleks yapıdaki ambalajın azaltılması

Geri dönüştürülmüş içerik oranının artırılması

Zararlı ve tehlikeli maddelerin aşamalı olarak kullanımına son verilmesi

Gıda güvenliği ve hijyen standartlarından ödün vermeksizin ambalajda yeniden kullanımın desteklenmesi

Yeşil kamu alımı için kriterler ve hedefler oluşturulması

E-TİCARET PLATFORMLARININ MERCEK ALTINA ALINMASI

Avrupa Komisyonu'nun e-ticaret platformlarınca kullanılan çeşitli tip ambalaj kullanımını incelemesi, aşırı ambalaj kullanımını önlemek için iyi uygulama örneklerini yaygınlaştırması, tek kullanımlık ambalajların yerine tekrar kullanılabilir ambalajlara geçişin desteklenmesi talep edilmektedir. Tüm online satıcıların, faaliyet gösterdikleri lokasyon neresi olursa olsun düzenlemelere uyması, ürünün piyasaya sürüldüğü lokasyonda genişletilmiş üretici sorumluluğu çerçevesinde sisteme finansal katkı sağlaması ve gerekli raporlamada bulunması için Avrupa Komisyonu'nun önlem alması talep edilmektedir.

AB PLASTİK STRATEJİSİ

- Platform hizmet (product-as-a-service) yaklaşımının benimsenmesi
- Mikro plastik yayılımının önlenmesi
- Çeşme suyu kullanımının özendirilmesi
- Çiftlik balıkçılığı ve su ürünleri yetiştiriciliğinde plastik kaybının önlenmesi
- İyi bir plastik yönetimi için değer zincirine yönelik raporlama zorunluluğu getirilmesi
- Materyale ilişkin ürün, tasarım ve geri dönüştürülebilirlik için global standartlar geliştirilmesi
- Genişletilmiş üretici sorumluluğunun kapsamının genişletilmesi
- İçecek şişelerine ayrı atık toplama hedefi getirilmesi
- Tek Kullanımlık Plastik Direktifinin kapsamının genişletilmesi
- Plastik içecek ambalajlarında depozito sistemine geçilmesi
- Çevre etiketi ve yeşil kamu alımı için geliştirilen kriterler çerçevesinde tek kullanımlık plastik ürünler yerine yeniden kullanılabilen ürün ve ambalajların kullanımının yaygınlaştırılması
- Plastik atığın önlenmesi ve ulusal seviyede geri dönüştürülmesi için ekonomik önlemlerin vergiler aracılığı ile alınması, düzenli depolama ve yakma ücretlerinin artırılması

AB'DE GIDA ILE TEMAS EDEN PLASTIK AMBALAJLARDA GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ PLASTIK KULLANIMI

Gıda güvenliği önceliklendirilecek bunun için Avrupa Gıda Güvenliği Ajansı ile birlikte çalışılarak güvenli geri dönüşüm prosesleri onaylanacak ve kontaminantların daha iyi tanımlanması ile geri dönüştürülmüş plastiğin gıda ve içecek sektöründe daha fazla kullanılması sağlanacaktır.

TÜRKİYE’DE AMBALAJ VE PLASTİK MEVZUATI

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği (RG 27.12.2017-30283)
Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik (RG 31.12.2019-30995 ve ilgili tebliğ ve genelgeler)
Sıfır Atık Yönetmeliği (RG 12.07.2019-30829)
Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemelere Dair Yönetmelik (RG 05.04.2018-30382)
Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzeme Üreten İşletmelerin Kayıt İşlemleri ile İyi Üretim Uygulamalarına Dair Yönetmelik (RG 03.08.2012-28373)
Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (RG 10.12.2018-30621) taşıma amaçlı plastik poşetlerin ücretlendirilmesi
Yeniden/Tekrar Kullanılabilir Ambalajlar İçin Depozito Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar
Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği

ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR

Çalışmalar 2021

- Döngüsel Elektronik İnisiyatifi
- Ekotasarım Çalışma Planı
- REACH Ekotasarım İlişkisine Dair Rehberlik

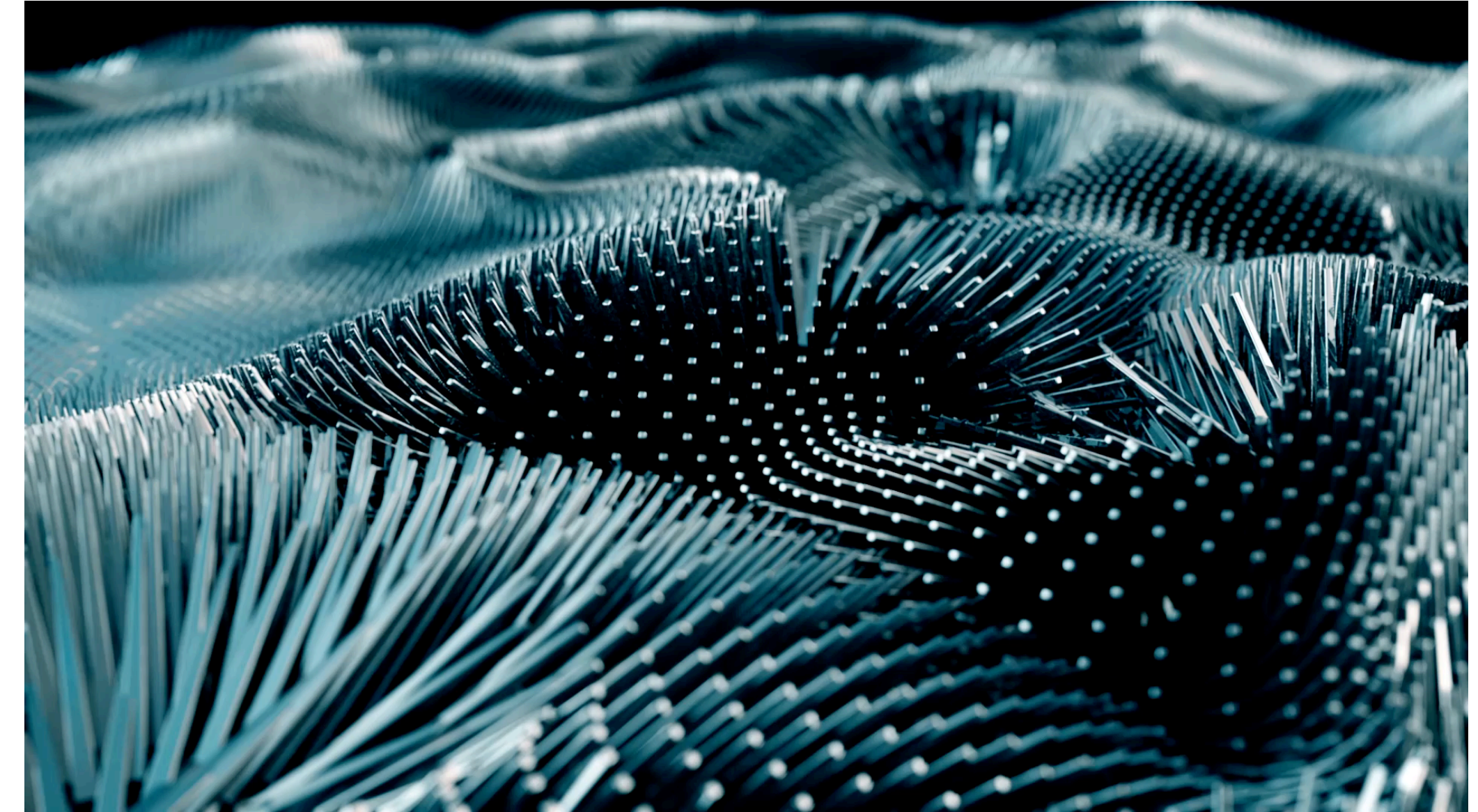
Tüketicilere tanınacak yeni haklar 2021

- Tamir Hakkı
- Eski Yazılımların Sürümlerinin Yükseltilmesi Hakkı

DÖNGÜSEL EKONOMİ KAPSAMINDA ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALARDA AB'DE GETİRİLECEK YENİLİKLER

- Ekotasarım direktifi kapsamında yeni düzenleyici hükümler
- Tamir hakkı
- Ortak şarj aletleri
- Geri alım uygulaması
- Geri dönüştürme için zorunlu sertifikasyon
- Döngüsel ve sürdürülebilir dijitalleşme inisiyatifi

TÜRKİYE'DE ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYADA MEVCUT DURUM

11. Kalkınma Planı (2019-2023); "İmalat Sanayiinde Enerji Verimliliği", "Elektrikli Makineler ve Beyaz Eşya Sektöründe Enerji Verimliliğinde Artış Sağlayıcı Faaliyetler"

2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı; "Enerji Verimliliğinin Geliştirilmesi Programı"

Enerji Verimliliği Strateji Belgesi (2012-2023); "Enerji Verimli Ürünlerin Piyasa Dönüşümünü Sağlamak"

Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı (2017-2023); "Sanayi ve Teknoloji Sektörlerinde Verimliliğin Sağlanması"

AB Döngüsel Ekonomi Eylem Planı çerçevesinde getirilecek yeni düzenlemeler değerlendirildiğinde gözden geçirilmesi gereken mevzuat

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği (RG 22.05.2012/28300)

Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmelik (2009/125/EC)

4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun (RG 11.02.2001-24459)

Ekotasarım Uygulama Tebliği

Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik (RG 04.05.2018-30291)

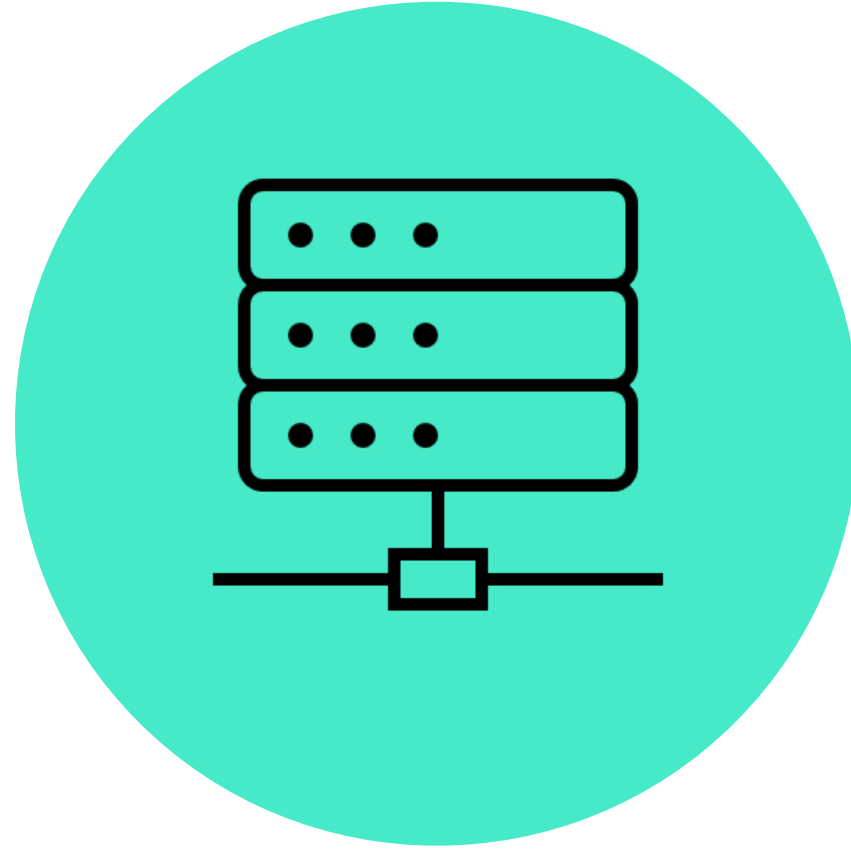
6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (RG 24.3.2016-6698)

Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik (RG 28.10.2017-30224)

E-ATIKTA ELE ALINMASI GEREKEN DİĞER KONULAR

Enerji ile ilgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına
İlişkin Yönetmelik ve Ekotasarım Uygulama Tebliği

6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve
Yönetmeliği

Bazı hafif hasarlı ürünlerin piyasaya sürülebilmesi

TEKSTİL

Giysi kullanımının süresinin arttırılması

Geri dönüşümün radikal ölçüde iyileştirilmesi

Kaynakların etkin kullanımı ve yenilenebilir girdi kullanımına geçiş

Kaygı verici maddelerin kullanımına ve mikro elyaf kaybına son verilmesi

SÜRDÜRÜLEBİLİR, DÖNGÜSEL, İZLENEBİLİR VE ŞEFFAF TEKSTİL VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜ İÇİN...

- Dayanıklılık, yeniden kullanılabilirlik, atık azaltımı, mekanik geri dönüşüm, yüksek kaliteli elyafların (liflerin) kullanımı için tekstil tasarımı, İkincil hammaddeler için kalite standartları
- Üretici ve tüketici sorumluluğu
- Tehlikeli ve zararlı kimyasallar-kimyasalların güvenli yönetimi
- Geri dönüşüm kapasitesi için yeni yatırımlar
- Mikrofiberleri yakalayan teknolojilerin etkinliği

TÜRKİYE'DE TEKSTİL SEKTÖRÜNDE MEVCUT DURUM

AB Döngüsel Ekonomi Eylem Planı çerçevesinde getirilecek yeni düzenlemeler değerlendirildiğinde gözden geçirilmesi gereken mevzuat

Tekstil Sektöründe Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Tebliği (RG 14.12. 2011- 28142)

Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlaması Hakkında Yönetmelik (RG 23.06.2017-30105)

Tekstil Elyaf İsimleri ve İşaretleme Hakkında Yönetmelik (RG 25.04.2015-29337)

Çevre Etiketleri Yönetmeliği (RG 19.10.2018-30570)

Tekstil Ürünleri İçin Çevre Etiketleri Verilmesine Dair Kriterler²⁰

İNŞAAT VE BİNALAR

AB’de inşaat sektörünün kaynak kullanımı ve atık üretimine katkısı

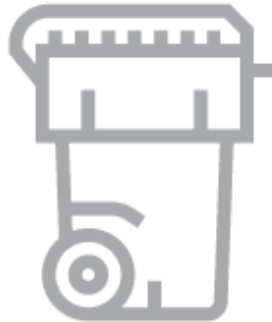
Materyalin
1/2

Enerjinin
1/2

Suyun
1/3

Atığın
1/3

İNŞAAT VE BİNALAR

Tematik alan	Makro amaçlar	Göstergeler			
Kaynak Kullanımı ve Çevresel Performans	1. Binaların Yaşam Döngüsü Sera Gazı Emisyonu	1.1 Stage Enerji Performansı (kWh/m ² /yıl)	1.2 Yaşam Döngüsü Küresel Isınma Potansiyeli (CO2 eq/m ² /yıl)		
	2. Kaynak Kullanımı Etkinliği ve Yaşam Döngüsü Materyallerin Döngüselliliği	2.1 Miktarlar, Materyaller ve Yaşam Ömürleri Düzenlenmesi	2.2 İnşaat ve Yıkım Atığı	2.3 Adaptasyon İnovasyon İçin Tasarım	2.4 Yıkım için Tasarım
	3. Suyun Verimli Kullanımı	3.1 Stage Su Tüketimi (m ³ /malik/yıl)			
Sağlık ve Konfor	4. Sağlık ve Konfor Alanları	4.1 Kapalı Alan Hava Kalitesi	4.2 Sıcaklık Kontrolü	4.3 Aydınlatma	4.4 Akustik
Maliyet, Değer ve Risk	5. İklim Değişikliğine Karşı Dayanıklılık ve Adaptasyon	5.1 Yaşam Döngüsü Enstrümanları: Gelecek İklim Senaryoları	5.2 Olağanüstü Hava Koşulları Riski	5.3 Sel Riski	
	6. Yaşam Döngüsü Boyunca Maliyetin ve Değerin Optimizasyonu	6.1 Yaşam Döngüsü Maliyeti, (€/m ² /yıl)	6.2 Değer Yaratılması ve Risk Faktörleri		

İNŞAAT VE BİNALAR

Level(s) inisiyatifleri için takvim	
Temmuz 2022	Okul ve ofislerin yapımı ve renovasyonu için Level(s) çerçevesinde yeşil kamu alımları kriterleri
2021	Level(s) uygulaması için web tabanlı enstrümanların ve eğitim materyallerinin geliştirilmesi Horizon Europe kapsamında yeni kamu-özel sektör iş birlikleri
2020	İklim Değişikliği-Sürdürülebilir Finans düzenlemesinin kabulü Horizon 2020 kapsamında Yeşil Mutabakat Çağrısı

İNŞAAT VE BİNALAR

Döngüsellik Perspektifiyle İncelenmesi Gereken Mevzuatımız

5543 Sayılı İskân Kanunu (RG 26.09.2006-2630)

5393 Sayılı Belediye Kanunu (RG 13.07.2005-25874) Kentsel dönüşüm ve gelişim projelerine ilişkin tam imar izinleri

3194 Sayılı İmar Kanunu (RG 09.05.1985-18749)

6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun (RG 31.05.2012-28309)

Türkiye Mekânsal Strateji Planı

Çevre Düzeni Planları

Kentsel Tasarım

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği (RG 14.06.2014-29030)

GIDA, SU VE BESİN MADDELERİ

Gıda, su ve besin maddelerinde AB döngüsel ekonomi yaklaşımının temelinde yer alan unsurlar

Gıda atığı

Gıda hiyerarşisi

Bitkisel protein
ithalat bağımlılığı

Atık su arıtma ve
yönetimi

Su kaynaklarına
erişim

Sulardaki negatif
toksik etkiler

Organik atıklar

Ambalajlı su

TÜRKİYE'DE GIDA KAYBI ATIĞI VE GIDA BANKACILIĞI

	İlgili Kurum*	Gıda Kaybı ve Atığın Azaltılması ile İlişkisi		
		Atıf	Dolaylı etki	Doğrudan etki
2872 sayılı Çevre Kanunu	ÇŞB		• •	
Mekanik Ayırma, Kurutma, Biyomekanizasyon ve Tesisleri ile Fermente Ürün Yönetimi Tebliği	ÇŞB	• •	• •	
Atıkların Düzenli Depolanması	ÇŞB	• •	• •	
Atık Yönetimi Yönetmeliği	ÇŞB	• •	• •	
Sıfır Atık Yönetmeliği	ÇŞB	• •		• •
Atık Su Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf ve Tesisleri Tarifesi	ÇŞB		• •	
Kompost Tebliği	ÇŞB	• •	• •	
Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Yönetmeliği ve Taslağı	ÇŞB	• •		• •
KDV Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 178 Sayılı KHK'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	HMB	• •		• •
496 ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu	HMB	• •		• •
Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunu	HMB	• •		• •
3065 Sayılı KDV Kanunu	HMB	• •		• •
Kırsal Kalkınma Destekleri ve Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi	TOB	-	• •	
YEKDEM Kanunu	ETKB	-	• •	
5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu	TOB	• •		• •
Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği	TOB	• •		• •
Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu	TB	• •		• •
Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun	TKB	• •		• •
Sebze ve Meyvelerin Toptan ve Perakende Ticaretinde Uyulması Gereken Standart Uygulamalara İlişkin Tebliğ	TB			• •
1134 Sayılı Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik	TKB	• •		• •

GIDA, SU VE BESİN MADDELERİ

Daha az atık daha fazla değer

2024

- AB’ Atık Çerçeve Direktifi ve Düzenli Depolama Direktifi

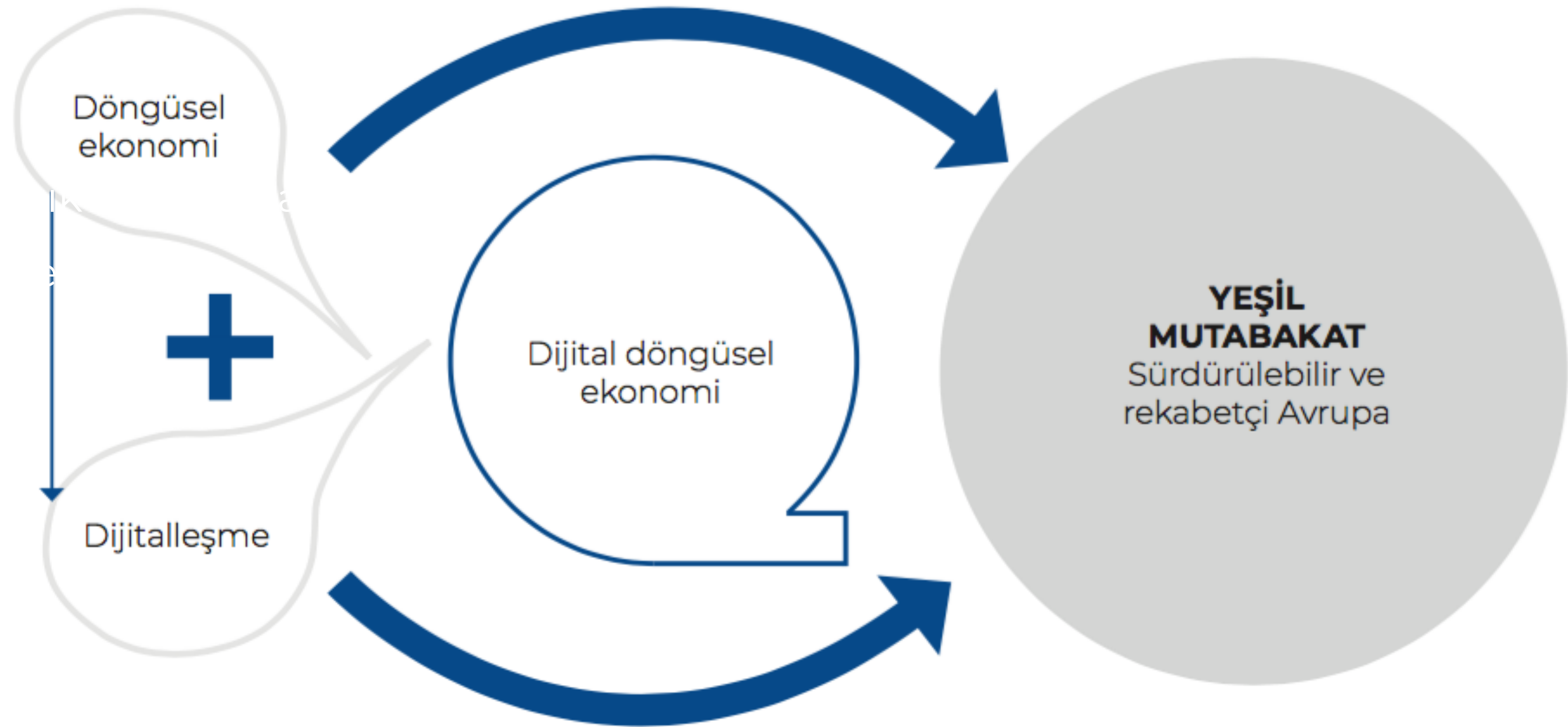
Odak alanları

- Su
- Kompost gübre
- Atık ve yan ürün
- Endüstriyel simbiyoz
- Düzenli depolama
- İkincil hammadde ve ürün piyasaları

DÖNGÜSEL EKONOMİ İÇİN DİJİTALLEŞME

TUSIAD

**Avrupa
Yeşil Mutabakatı
Döngüsel Ekonomi
Eylem Planı
Türk İş Dünyasına
Neler Getirecek?**

TEŞEKKÜRLER